

Abrahams offer op Moria

Schriftlezing: Genesis 22:1-19

Tekst: Genesis 22: 7 en 8

Zingen:

Psalm 118: 13

Psalm 25:4

Psalm 116: 1, 2, 3 en 5

Psalm 40: 4

Psalm 103: 6

Geliefde gemeente, toen wij de vorige keer hoorden over de wonderlijke geboorte van Izak vanuit Genesis 21, heb ik u gewezen op het getuigenis van de Heere Jezus Christus, dat wij vinden in Johannes 8 vers 56. Daar hoorden wij de Heere Jezus zeggen: *Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest.*

Ja, de dag van Christus, waar Abraham zo verlangend naar uitzag, was in de eerste plaats de dag van Christus' geboorte. Door het geloof heeft Abraham daar ongetwijfeld iets van gezien, op de dag dat Izak werd geboren. Want uit Izak zal immers de Heere Jezus in de volheid van de tijd voortkomen. En wij weten op grond van Gods Woord dat Abraham van verre de dag van Christus' geboorte gezien heeft, geloofd heeft en omhelsd heeft.

Maar dat getuigenis van Christus uit Johannes 8 vers 56, zou dat nu alleen maar bedoeld zijn voor de dag van Christus' geboorte? Of zou dat nog meer en een diepere betekenis gehad hebben in het leven van Abraham, de vader van alle gelovigen?

Weet u wat Calvijn schrijft bij Johannes 8 vers 56, als het gaat over *Mijn dag*, die Abraham gezien heeft? Hij zegt dat dit niet een bepaalde dag is, maar dat je dat moet zien als een tijd. Een tijd van het Koninkrijk van Christus sinds Zijn geboorte op aarde, om Zijn werk van verlossing hier te volbrengen.

Dus volgens Calvijn heeft Abraham niet alleen naar de dag van Christus' geboorte verlangd en die van verre gezien, maar hij heeft uitgezien naar heel de tijd dat Christus op aarde zou zijn, om ook voor Abraham de zaligheid te verwerven aan het kruis op Golgotha.

En zou dan in dat licht het getuigenis van Christus ook niet een belangrijke plaats mogen hebben in de geschiedenis die vanmorgen voor ons openligt? Dat Abraham ook in dat offer op Moria iets gezien heeft van de dag van Christus? Laten we dat biddend gaan ontdekken en zien wat er in deze geschiedenis op dat punt te vinden is.

We schrijven als thema boven de prediking: **Abrahams offer op Moria.**

We letten op drie dingen.

1. Allereerst: Izaks vraag naar het offer.
2. Ten tweede: Abrahams antwoord over het offer.
3. En ten slotte: Gods gave van het offer.

1. Izaks vraag naar het offer

Het is een heel bekende geschiedenis die vanmorgen voor ons openligt uit het heilig Woord van God. Tegelijkertijd is het een zeer aangrijpende geschiedenis. Abraham, de vader van alle gelovigen, krijgt een opdracht van God. Een onmogelijke opdracht.

Het wordt in vers 1 als volgt aangeduid: *En het geschiedde na deze dingen, dat God Abraham verzocht*. Kan dat wel, wat hier staat in vers 1? Kan God een mens verzoeken? Want kijk, als wij de Bijbel lezen, dan komen wij regelmatig het woordje verzoeken tegen. En de Bijbel leert ons heel duidelijk dat God nooit een mens verzoekt, maar dat het juist het werk van de duivel is. Hij verzoekt altijd mensen tot zonde.

Maar waarom staat er dan hier in onze tekst, in vers 1, dat de Heere Abraham verzocht? Als je dan een juist antwoord wilt krijgen op die vraag, moeten we weer naar de grondtekst, en daarbij ook de context nemen. Dan blijkt dat het Hebreeuwse woord dat hier vertaald is met verzoeken, ook kan betekenen: toetsen, keuren of beproeven of iets echt is.

Als we dan de context van deze geschiedenis erbij nemen, dan gaat het hier niet over een verzoeking tot zonde, dat zou nooit kunnen, maar dan gaat het hier over een beproeving. Een beproeving van Gods werk in het leven van Abraham.

En wat gaat de Heere nu beproeven in deze geschiedenis? Twee dingen. De Heere gaat Abrahams liefde tot God beproeven. En Hij gaat Abrahams geloof in God beproeven.

En hoe gaat de Heere dat doen? Abraham krijgt de opdracht om een brandoffer te brengen op een van de bergen van Moria. Dus Moria is niet één berg, maar een gebergte. En op een van de bergen van Moria zal de plaats zijn waar dat brandoffer moet plaatsvinden. Maar Abraham moet niet zomaar een brandoffer gaan brengen. Nee, hij moet Izak gaan offeren. Zijn lieve jongen. Het kind van het wonder. Het kind van de belofte, waar hij samen met Sara zo naar uitgezien heeft. De erfgenaam moet hij gaan offeren als een brandoffer op een van de bergen van Moria.

Dat maakt deze opdracht voor Abraham zo onbegrijpelijk. Want, jongens en meisjes, moet je eens luisteren. Die Izak, die lieve jongen van Abraham en Sara, die wordt een erfgenaam genoemd in de Bijbel. En wat zou dat nu betekenen, dat de Heere zegt: Izak is een erfgenaam? Misschien begrijp je het wel, want in dat woord erfgenaam zit het woord erven. En wat betekent dat? Kijk, als straks Abraham gestorven is, en als Sara er niet meer is, dan is alle rijkdom van Abraham en Sara voor Izak. Hij zal al het goud, heel dat tentenkamp, al dat vee van zijn ouders erven. Dat is één betekenis van het woordje erfgenaam, zoals Izak wordt genoemd.

Maar er is nog iets. Iets wat het nog moeilijker maakt dat Abraham deze opdracht van de Heere krijgt. Weet je wat er van Izak ook gezegd wordt in het Woord van God? Hij is de erfgenaam van de belofte. Welke belofte? Dat uit Izak straks Jezus zal voortkomen. En die belofte die de Heere eerst aan Abraham gegeven heeft, dat hij tot een groot volk zal worden om straks de Messias te kunnen voortbrengen, die belofte zal ook gaan gelden voor Izak. Hij is de erfgenaam van de belofte. En in de komst van Izak schittert al de vervulling van die belofte, namelijk de komst van Christus in de volheid van de tijd.

Maar als Izak er niet meer zou zijn, kan die belofte nooit meer vervuld worden. Want hoe zou Christus ooit kunnen voortkomen uit Abraham, als hij nu Izak moet offeren?

Voelt u welke onmogelijke opdracht Abraham van de Heere krijgt? Abraham, offer nu uw zoon, uw lieveling, tot een brandoffer op een van de bergen van Moria. Wat een beproeving. Nu moet hij zijn

zoon, zijn lieveling, overgeven tot de dood. En daarmee wordt niet alleen het aardse geluk van Abraham en Sara ontnomen, maar ook het geestelijke geluk schijnt weggenomen te worden. O, nu kan de Messias niet komen. Hoe moet het nu toch met dat verlangen naar de dag van Christus?

Jawel, het is de meest onmogelijke opdracht die de Heere hier in deze geschiedenis aan Abraham geven kon. En toch, Abraham heeft gedaan wat de Heere sprak. Dat is wat. Kijkt u maar in vers 3: *Toen stond Abraham des morgens vroeg op, en zadelde zijn ezel, en nam twee van zijn jongeren met zich, en Izak, zijn zoon; en hij kloofde hout tot het brandoffer, en maakte zich op, en ging naar de plaats, die hem God gezegd had.*

Abraham, hoe hebt u dat kunnen doen? Hoe hebt u dat hout kunnen klieven? Hoe hebt u alles klaar kunnen maken? Hoe hebt u kunnen roepen: Izak, kom, we gaan een brandoffer brengen op Moria? O Abraham, hoe hebt u dit onmogelijke ooit kunnen doen?

Nu zegt Gods Woord: door het geloof. Want wat staat er in Hebreeën 11 vers 17 en 18? *Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd; en hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd, overleggende, dat God machtig was hem ook uit de doden te verwekken.*

Door het geloof is Abraham deze weg gegaan. Enerzijds vanuit geloofsgehoorzaamheid, hij kon niet anders meer dan doen wat de Heere van hem vroeg. En anderzijds in dat sterke geloof dat de Heilige Geest in zijn hart werkte: al zal hij Izak moeten offeren, hij zal hem terugkrijgen. Want Jezus moet komen. Zo lag het in het hart van Abraham.

En dan moet u eens horen hoe sterk dat geloof daar onderaan die berg al openbaar komt. Als hij zegt tegen die twee knechten dat zij daar bij de ezel moeten blijven en dat hij samen met Izak boven op de berg het brandoffer zal gaan offeren. En dan moeten zij wachten, *totdat wij weder tot u zullen keren*. Meervoud. Wij zullen terugkeren.

Toen Abraham dat zei, wist hij echt niet dat er boven op die berg in de struiken een ram vastzat. Dat wist Abraham niet. Dat had God niet gezegd. En toch: *wij zullen terugkeren*. Wat een geloof. Wat een geloof.

Zo zijn ze samen de berg opgegaan. U ziet het toch in gedachten voor u: Abraham en zijn zoon. En weet u wat mij nu opgevallen is bij een aantal momenten in deze geschiedenis? Dat er tussen Abraham en Izak een heel goede band was. Een liefdesband, maar ook een geestelijke band. Weet u waar je dat heel bijzonder uit op kunt maken? Uit de manier waarop zij elkaar aanspreken. Izak spreekt zijn vader aan met de woorden: *mijn vader*. En Abraham antwoordt zijn zoon met de woorden: *mijn zoon*. Wat een tere band was er tussen vader en zoon.

Maar weet u wat wij uit deze geschiedenis ook kunnen opmaken? Wat nu de vrucht is van een opvoeding in de vreze des Heeren. Want u kunt er wel van uitgaan dat Izak opgevoed is in de vreze des Heeren. De dienst van de Heere had een heel belangrijke plaats in het gezinsleven van Abraham en Sara. En bij de dienst van de Heere hoorde ook het aanbidden van de Heere.

Izak is er van zijn kinderjaren af bij opgevoed dat je God nooit kunt aanbidden buiten het brandoffer om. Izak heeft van kindsbeen af gehoord uit de mond van zijn vader en moeder: het is zonder brandoffer niet mogelijk om tot God te komen en God te aanbidden. Dan moet er eerst een brandoffer gebracht worden. Dan moet er een offerdier geheel opgaan in het vuur van het offer. Waarom? Om God tot rust te brengen.

En dan ga ik naar de tekst in Gods Woord waar wij voor het eerst het woordje brandoffer tegenkomen, en waar wij heel veel van kunnen leren. Dat is het moment geweest dat de zondvloed voorbij was en dat Noach weer uit de ark naar buiten mocht. Het eerste wat Noach toen gedaan heeft, en u kunt dat lezen in Genesis 8, is dat hij een brandoffer ging offeren van de reine dieren die in de ark aanwezig waren.

En toen Noach dat brandoffer bracht, toen wij dus voor het eerst dat woordje brandoffer tegenkomen in de Schrift, dan leest u iets heel bijzonders. Als dat dier geslacht is en op het altaar neergelegd wordt en in de vlammen opgaat, en de rook stijgt omhoog in de richting van de hemel, dan staat er dat de Heere die reuk geroken heeft. Hij rook de geur van dat brandoffer. En dan staat er iets heel bijzonders. Als de Heere de geur van dat brandoffer ruikt, is dat voor Hem liefelijk. Zo staat er.

Als je dan in de grondtekst gaat kijken wat dat woordje liefelijk betekent, dan betekent dat: tot rust komen, dat er iets gestild wordt, dat er iets gesust wordt. En als we dan Schrift met Schrift vergelijken, wat moet er nu tot stilte gebracht worden? Wat moet er nu gesust worden bij God in de weg van het brandoffer? Wel, Zijn toorn over de zonde. Kijk, en in dat offer heeft God dat gezien, omdat dat offer heenwijst naar Christus. En door het offer van Christus is de toorn tot stilte gebracht. Alleen in die weg kan een zondaar naderen tot God. Alleen in die weg kan een zondaar God aanbidden.

Ongetwijfeld moet Izak van deze dingen gehoord hebben van zijn vader en zijn moeder. Dat blijkt uit de vraag die hij gaat stellen, als ze daar zo samen de berg oplopen. Abraham loopt voorop. In zijn ene hand draagt hij dat mes. In de andere hand draagt hij een soort pot, een pot waar kolen in zitten die gloeien om straks het brandhout in brand te steken. Daarachter loopt Izak. Abraham heeft onderaan de berg al dat hout dat 's morgens gekloofd is, op de rug van Izak gelegd. En achter Abraham aan sjouwt Izak dat hout mee de berg op.

En ondertussen gaan de gedachten van Izak. Hij weet wat ze gaan doen. Ze gaan God aanbidden. En daar hoort inderdaad dat brandoffer bij. Het kan niet zonder dat brandoffer. Hij is er getuige van geweest hoe vader het hout heeft gehakt. Onderaan die berg is dat hout op zijn schouders gelegd. Daar loopt vader voor hem met dat vuur en dat mes. Maar, begrijpt u een beetje mee, gemeente, waar is het lam?

Hoe kun je nu zonder lam offeren? Hoe kun je nu straks boven op die berg zonder lam God aanbidden? Dat kan toch niet? Hoe moet dat toch? Izak mist het lam. Izak mist het offer. En wat doet hij dan? Dan gaat hij met die prangende vraag naar zijn vader.

Is dat geen zegen, jongelui, kinderen, als je nu met je vragen bij je vader en moeder terecht kunt? Ja, met alle vragen, maar in het bijzonder met je geestelijke vragen. Zeg, ouders in ons midden, kunnen uw kinderen met geestelijke vragen bij u aankloppen? Kunnen zij met hun geestelijke vragen bij u terecht? Izak wist het: ik kan met deze vraag bij mijn vader terecht.

Daarom hoor ik hem als het ware zeggen: Vader, ik draag wel dat zware hout op mijn rug, en u hebt wel dat vuur en dat mes, maar waar is het lam tot het brandoffer, vader? Vertel mij dat eens. Want u hebt het mij toch geleerd, vader. En ik heb het in mijn hart gevoeld: wij kunnen toch God niet aanbidden zonder dat lam. Vader, zeg het mij toch. Zeg het mij toch. Waar is het lam tot het brandoffer?

En weet u, gemeente, Abraham heeft deze noodvraag van zijn jongen gepeild. Dan kom ik bij u, vader, moeder, grootouders, oom of tante, of in wat voor betrekking u ook met jonge mensen staat,

of als u voor de klas staat. Als zo'n jongere werkelijk met de nood van zijn leven, met zo'n vraag bij je komt: waar is het Lam, heb je dan zelf genade van de Heere ontvangen om zo'n vraag te peilen? En niet gelijk met allerlei dogmatische bedenkingen rond te lopen van: waar komt die vraag vandaan? Al gebruikt die jongere misschien andere woorden dan u zelf gewend bent. Maar kunt u die geestelijke vraag peilen? Kunt u proeven waar zo'n jongere mee loopt?

Want Izak is hier nog maar zeventien jaar. O, wat is het een zegen als je zulke vragen van je kinderen mag krijgen. Als zulke vragen op huisbezoek gesteld mogen worden. *Zou u mij eens kunnen vertellen waar ik de Heere Jezus kan vinden?* Ja, dan kun je toch alleen maar antwoorden als je zelf die vraag hebt gekend en als je zelf Christus gevonden hebt. Wat arm als je het dan alleen met je verstand moet doen. Maar wat een zegen als je dan als vader of moeder of wie dan ook die vraag mag peilen: *Waar is het lam tot het brandoffer?* Dat Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.

Wanneer gaat zo'n vraag leven in je hart? Heel eenvoudig, gemeente, als er in je hart een behoefte gewerkt wordt naar dat Lam. En wanneer wordt er nu een behoefte geboren in je ziel naar het Lam Gods? Als je met God van doen krijgt. Als je gaat zien dat je tegen God gezondigd hebt. En als je door het werk van de Heilige Geest gaat leren dat je vanwege je zonde verdiend hebt dat je sterven moet, en daarna het oordeel.

Dan begrijp je de vraag uit de Catechismus: *Aangezien ik dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend heb, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?* En dat middel is er. En dat weet je krachtens je opvoeding. Het is de Heere Jezus Christus, het Lam van God.

Maar dan hoor ik een arme zondaar vanmorgen in ons midden zeggen: maar ik zie Hem niet. Waar is nu toch het Lam tot het brandoffer? O, hoor dan eens wat Abraham door de kracht van de Heilige Geest tegen zijn lieve jongen Izak mag zeggen: *God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon.*

2. Abrahams antwoord over het offer

Ik kan mij zo voorstellen, gemeente, dat die vraag als een scherp zwaard door het hart van Abraham ging. *Vader, waar is nu het lam tot het brandoffer?* En dat het vanbinnen bij Abraham ging leven: o Izak, je moest eens weten, jongen. Ik weet wat God tegen mij gezegd heeft. Maar Izak weet dat nog niet. O Izak, je moest eens weten dat God gezegd heeft dat jij dat lam moet zijn, dat ik straks op Moria moet gaan slachten.

O, wat moet Abraham nu toch zeggen tegen zijn lieve jongen, die daar achter hem loopt. En als ik u nog even wil voorstellen hoe Izak daar achter Abraham aan loopt: dan loopt hij daar met het hout van het brandoffer op zijn rug. Dan loopt hij met dat hout op zijn rug waar hij straks op moet gaan liggen, gebonden met touwen. Dan loopt hij daar met het hout dat straks in brand gestoken wordt, waar Abraham zijn zoon op moet offeren.

En heeft dat brandhout van het brandoffer dan echt een andere betekenis dan dat hout dat we tegenkomen in de wetten van Mozes, waarvan de Heere gezegd heeft dat degene die aan het hout hangt vervloekt is? O, hier loopt een jongen van zeventien jaar achter zijn vader op, op weg naar de dood. En hij draagt het brandhout op zijn rug. Zeg ik teveel als ik zeg dat hier Izak loopt als, bij wijze van spreken, een veroordeelde? Izak, die ook van nature in zonde ontvangen en geboren is, en die met alle mensen in deze wereld verdiend heeft dat deze straf voltrokken zou worden.

Daar loopt Izak achter Abraham als het offerlam. Wat God gezegd heeft. En wat moet Abraham nu tegen zijn jongen gaan zeggen? Eigenlijk is er toch geen antwoord op te geven, gemeente. En toch, Abraham mag antwoord geven.

En voordat ik bij dat antwoord wil stilstaan, wil ik u eens een vraag stellen. Wat zou ú nu voor antwoord geven? Als er inderdaad zo'n jongere bij u komt, of een van uw kinderen bij u komt, ja echt vanuit de nood van zijn leven, met die vraag: vader, moeder, waar is het Lam? Wat zou u dan zeggen?

Bent u dan misschien ook geneigd om te zeggen: och jongen, meisje, dan moet je op Golgotha zijn? Nu ja, u hebt gelijk. Maar dan gaat u wel iets te snel. Want wij kunnen Christus als het Lam van God nooit losmaken van God Zelf. Dat kan niet. En dan blijkt dat het antwoord dat Abraham geeft een zeer wijs geestelijk antwoord is.

Abraham zegt niet: nou jongen, ik heb je toch gezegd dat in de volheid van de tijd de Heere Jezus geboren zal worden. Ja, daar moet je zijn, Die komt. Nee, Abraham zegt wat anders. Hij zegt: Izak, *God zal*. En dat is zo belangrijk voor de zuivere leer van het Evangelie.

Wat zegt Abraham eigenlijk? Abraham zegt: Izak, nu mis je dat brandoffer, en je weet niet waar je het vinden kunt. Luister eens. Ik weet de weg. Ik weet de plaats waar je dat brandoffer vinden kunt, waar je dat Lam vinden kunt. Namelijk bij God. Daar moet je zijn, Izak. *God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien*.

Wat vind ik dat een wijs antwoord van een geoefend kind van God, zoals Abraham toch is. We moeten bij God zijn, gemeente. We kunnen niet over Christus spreken buiten God om. Dat kan niet.

En weet u waar ik wel eens bang voor ben? Dat mensen denken dat ze met Jezus verzoend moeten worden. Maar dat is niet waar. Je moet niet met Jezus verzoend worden. Wij moeten met God verzoend worden door het geloof in Christus. Want wij staan wel in de schuld bij God. Tussen God en uw ziel is een grote kloof gekomen vanwege de zonde. En het is echt onmogelijk om die schuld vanuit jezelf te kunnen betalen. Het is echt onmogelijk om het weer goed te krijgen tussen God en je ziel.

Wil dat echt gaan gebeuren, dan moet het van de andere kant komen. Dan moet God eraan te pas komen. En, gemeente, God is eraan te pas gekomen. Dat is zo'n wonder. We zien het al gebeuren direct na de zondeval. God had Adam en Eva zo naar de hel kunnen werpen. Maar dat deed Hij niet. En in plaats dat Hij het vonnis voltrok, klonken diezelfde woorden als hier in onze tekst: *Ik zal*. Dat is het Woord van God. God, Die inderdaad een vertoornd God is, Die als een Rechter het vonnis moet uitvoeren, maar Die Zich dan toch openbaart als een belovend God. Zo heeft Hij Zich geopenbaard: *God zal*.

En wat zal God dan doen? Hij zal in het Lam voorzien. Nu staat er in de grondtekst voor het woordje lam een lidwoord. Dus eigenlijk staat er in onze tekst: *God zal Zichzelf het Lam ten brandoffer voorzien*. God zal het uitkiezen, Izak. Dat staat er eigenlijk. En als God iets gaat uitkiezen, dan is het alleen maar goed.

Izak, God gaat ervoor zorgen dat wij straks op die berg een brandoffer kunnen brengen voor God. Hij zal het Lam gaan uitkiezen. En dan zit er in dat woord iets heel bijzonders. In dat woord uitkiezen, voorzien, zit iets van: Izak, al moet ik het zijn, al moet jij het zijn, al moet het iemand anders zijn, maar God zal het uitkiezen. En als God erin voorziet, dan alleen is het goed.

Dat antwoord mag Abraham aan zijn zoon geven. Een God-verheerlijkend antwoord. God zal voor Zichzelf, ja, dat eerst. God Zelf heeft eerst een Lam nodig. Want Hij is vertoornd over de zonde. En wil die toorn tot stilte gebracht worden, dan heeft God Zelf een Lam nodig. Voor Zichzelf. En als dat Lam er is, waardoor de toorn van God tot stilte gebracht wordt, dan is dat hetzelfde Lam dat Hij gaat schenken aan een verloren zondaar.

Dan kom ik weer bij een belangrijke les uit het antwoord van Abraham. God zal het doen. Daarom is het een grote vraag als het gaat om de zaligheid die in Christus ligt, als het gaat om de kennis van de Zaligmaker: heb je Die nu zelf aangegrepen, of heb je Hem van God gekregen? Dat is een eeuwigheidsverschil. God schenkt Zijn Zoon. *God zal Zichzelven een lam ten brandoffer voorzien.* Dat is heel wat anders dan wanneer iemand heel oppervlakkig Jezus aanneemt en denkt gelijk gered te zijn voor tijd en eeuwigheid. Maar dat leert de Schrift niet.

God zal Zichzelven een lam ten brandoffer voorzien. Zo kreeg Izak antwoord op die brandende vraag. Hij moet naar God gaan. Hij moet het aan God overlaten.

Hoort u dat, arme zondaar? Als je nu Christus mist, moet je bij God zijn. Ja, maar zegt u, moet ik dan bij diezelfde God zijn die ik in de Bijbel ontmoet als een God Die vertoornd is over mijn zonden? Moet ik dan bij diezelfde God zijn Die het oordeel over mij heeft uitgesproken: *De ziel die zondigt, die zal sterven?* Ja, bij diezelfde God. Om te leren je Rechter om genade te bidden.

Want het is diezelfde God Die de wereld also liefgehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Dat laat God nu verkondigen. Dat heeft Hij laten opschrijven in Zijn Woord.

O, mis je het Lam? Mis je Jezus? Mis je Christus? Onderzoek dan biddend de Schriften, want die zijn het die van Hem getuigen. Van dat Lam dat God heeft uitgekozen. Dat Lam dat gaat schitteren in die ram op Moria, die verward is in de struiken.

*Brandofferen noch offer voor de schuld
Voldeden aan Uw eis noch eer;
Toen zeide Ik: Zie, Ik kom, o HEER'!
De rol des boeks is met Mijn naam vervuld.*

3. Gods gave van het offer

Ze zijn boven op de berg gekomen. Als we ervan uitgaan dat Izak ongeveer zeventien jaar geweest is, dan moet Abraham ongeveer honderdzeventien geweest zijn, zo'n oude man. Ziet u ze staan? De oude Abraham en zijn jonge zoon.

Zonder inlegkunde te doen, kan ik mij dat zo levendig voorstellen: dat vader Abraham zijn oude handen op de schouders van zijn zoon heeft gelegd. Want er breekt nogal een moment aan. Nu moet vader gaan vertellen wat Gods wil is. Wat zal hij zijn zoon in liefde aangekeken hebben en gezegd hebben: Izak, jij mist het Lam tot het brandoffer. Heb ik je niet gezegd dat God het zal uitkiezen? En Izak, mijn lieve jongen, luister eens. God is rechtvaardig toch. Daar doen we toch niets van af, jongen. Zal ik je nu eens vertellen wat God heeft uitgekozen voor dit brandoffer hier? Jij moet erop.

Het is wat. Jongere luister nu eens. Als jij daar stond? Of u? En de Heere zegt: jij moet op het altaar. Wat zou je doen? Ik weet het wel, als je eerlijk bent: wegrennen. Of... je moet gewillig gemaakt zijn.

Wat doet Izak? Hij rent niet weg. Hij vlucht niet weg. Er staat niet dat hij iets gezegd heeft, maar er staat wel dat hij gebonden werd en op dat offer werd neergelegd. Misschien heeft hij wel gezegd: vader, hier ben ik, bind mij maar vast.

Dat is wat, gemeente. Izak, een jongen van zeventien, mag buigen. Buigen voor God. Voor de soevereine wil van God. Voor de eis van God. Izak, jij bent het offer. En daar ligt hij.

Zijn er misschien vanmorgen die er geestelijk liggen? Want er breekt een moment aan, zo ontzaglijk, ook als het gaat om de heilsgeschiedenis. Daar ligt die jongen, in een dodelijk tijdsgewricht. Abraham heft het mes omhoog om zijn lieve jongen te doden. Hier bereikt de heilsgeschiedenis een hoogtepunt van spanning. Nog één moment en de zoon der belofte is er niet meer. Een bevelende, een eisende God in de hemel. Een zondige Izak op het altaar en een blinkend mes ertussen. O, waar, waar is het Lam tot het brandoffer? Het kan toch zo niet zijn. Dan is het toch echt verloren.

Maar juist op dat cruciale moment klinkt er een stem uit de hemel: *Abraham, Abraham, doe hem niets*. Wie zegt dat? Van wie is die stem? Het is de stem van de Engel des Heeren, Die wij op bepaalde momenten in het Oude Testament tegenkomen als de Heere Jezus Christus. Het is Christus Die als het ware Abraham een halt toeroept en zegt: doe hem niets, doe hem niets.

En op het moment dat die stem uit de hemel van Christus klinkt, hoort Abraham achter zich het geritsel van de ram. En als hij de ram ontdekt, verstaat hij Gods voorzienigheid.

Dan staat het er zo eenvoudig, maar tegelijkertijd zo diep en zo rijk: *En Abraham ging en nam dien ram, en offerde hem ten brandoffer in zijns zoons plaats*. Je ziet het gebeuren. Izak wordt losgemaakt. De touwen worden eraf gehaald. Hij mag van dat altaar af. En in plaats daarvan wordt de ram geslacht. Het bloed vloeit. Het dier wordt in de vlammen neergelegd. De rook stijgt op naar de hemel. En God is verzoend.

Hoe zullen zij daar gestaan hebben. Vol aanbidding. In verwondering. *Op den berg des HEEREN zal het voorzien worden*. Die berg, die in de nabijheid lag van de heuvel Golgotha.

En dan weer terug naar het getuigenis van Christus: *Abraham heeft met verheuging uitgezien, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest*.

Weet u welke prediking er uitgaat van dat offer van Abraham op Moria? Deze: *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*. En als de Heilige Geest je bij dat wonder brengt en je dat wonder doet geloven, met het geloofsoog gericht op de gekruisigde Christus, dan ga je zingen. Dan ga je met je hart zingen, in verwondering, in stille aanbidding:

*In het kruis zal 'k eeuwig roemen,
En geen wet zal mij verdoemen;
Christus droeg de vloek voor mij,
Christus is voor mij gestorven,
Heeft gena voor mij verworven;
'k Ben van dood en zonde vrij.*

O gemeente, mag je dat kennen in je leven? Is dat de begeerte van je hart geworden? Heeft de Heere zo Zijn beloften in uw leven vervuld: *God zal Zichzelven een lam ten brandoffer voorzien?*

En gemeente, als nu de Heere je dit gaat leren op de school van de Heilige Geest, dan ga je eigenlijk twee woordjes leren spellen: recht en genade. En die twee woordjes vallen als het ware samen in dat offer op Moria en in het offer op Golgotha.

O, het is Gods eis dat wij moeten sterven op dat altaar. Dat is Gods recht. En zalig die zondaar die het daarmee eens wordt en er niet meer tegen vecht. Die het mag leren toestemmen: *Gij zijt*

rechtvaardig in al Uw wegen en werken; Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Om te mogen zwijgen.

Weet je hoe dat kan? Omdat eens Jezus Christus gezwegen heeft, toen Hij veroordeeld werd tot de kruisdood. En wie zo mag leren zwijgen voor Gods recht, die gaat niet verloren. Maar die gaat de stem van Jezus horen: *Doe hem niets. Ik wil niet dat deze in het verderf zal neerdalen. Ik heb verzoening gevonden. Ik heb de schuld betaald. Het is volbracht.*

Dan zal God zeggen: mijn zoon, mijn dochter, uw zonden zijn u vergeven. Dat is genade. Genade door recht. Dat geeft vrede. Door het offer van het Lam van God. Vrede door het bloed des kruises.

Dat doet zingen:

*Mijn Redder, mijn Goël, mijn zondevernieler,
Mijn Meester, mijn Heiland, mijn Heere en mijn God,
Mijn onheilverwinner, mijn levensbezieler,
Gezegend, geheiligd, beslist is mijn lot.*

Amen.